ΑΙΤΙΑ – ΣΚΟΠΟΣ: ΤΡΟΠΟΙ ΔΗΛΩΣΗΣ

Γιατί συνέβη ένα γεγονός;

Αιτία (πραγματικό γεγονός)

ΡΗΤΗ

I. Συνεπτυγμένη δήλωση

Γραμματική
Προθέσεις

- **Από** ανθρώπινο λάθος έγινε η σύγκρουση των τρένων.
- Κλαίει **για** το κατάντημά του.
- Τρόμαξα **με** το κουδούνι.
- **Εξαιτίας, λόγω, ένεκα**

Λεξική
Αιτιακά ρήματα/
Περιφράσεις

- Ο πυρετός **οφείλεται** σε λοίμωξη
- Η αδιαλλαξία **προκαλεί** εντάσεις.
- Η διαφορά ηλικίας είναι **ο λόγος** της διαφωνίας

II. Ανεπτυγμένη δήλωση

- Αιτιολογική πρόταση: Θύμωσε **γιατί τον προσέβαλε**
- Μετοχή: **Ξέροντας** τα λάθη του ήταν πλέον προσεκτικός
- Προτασιακά επιρρήματα: Δεν εργαζόταν. **Γι' αυτό** διέθεσε όλο το χρόνο στα παιδιά της.
- Λεξική: Παρασύρθηκα. **Η εξήγηση** είναι ότι η υπομονή μου είχε εξαντληθεί

ΜΗ ΡΗΤΗ

- Συμπλεκτική σύνδεση: Δεν της άρεσε το έργο **κι** έφυγε.
- Ασύνδετο σχήμα: Τα κύματα πικράθηκαν, έπνιξαν τον άντρα της Φλανδρώς.

Σκοπός(επιδιωκόμενος/αβέβαιη πραγματοποίηση)

I. Συνεπτυγμένη δήλωση

Γραμματική
Προθέσεις

- Ας δουλέψουμε όλοι **για** την ειρήνη!
- **Προς** όφελος όλων διασώθηκε η ειρήνη

Λεξική
Ρήματα/περιφράσεις

- **Σκοπεύω** να φύγω.
- **Προτίθεται να** κληροδοτήσει την περιουσία του στο κράτος.
- **Πρόθεσή** μας είναι να στρατευθούμε στην οικοδόμηση της ειρήνης.

II. Ανεπτυγμένη δήλωση

Γραμματική
Τελική πρόταση (να, για να, μην)

- Πήγε στην Αμερική **για να σπουδάσει.**
- **Για να πετύχεις** χρειάζεται προσπάθεια.
- Δεν απάντησε **μην τον προσβάλει.**

Λεξική

- Έφυγε με **σκοπό/στόχο** να μη γυρίσει ποτέ.
- Διαδίδουν ψεύτικες ειδήσεις. Ο **σκοπός** τους είναι γνωστός. Να αποπροσανατολίσουν την κοινή γνώμη.